

Geitlerjevega zbornika sinajskega, dočim zavzema med cirilskimi prvo mesto (10 str.) zbornik supraselski. Vse to berilo je pa tiskano tako pregledno in razdeljeno na enakomerne kratke odstavke, da si za šolsko rabo bolj prikladnega niti želeli ne moremo. Le to jedino bi gospodu pisatelju skoro zamerili, da kot šolnik ni pomislil na rek „variatio delectat“ gledé na vsebino in nam podaje tako mnogo iz novega zakona, a je tako mični stari zakon do cela prezrl. Le težko pogrešamo lepih sestavkov nekdanjega Miklos. berila: „Mojsij sp-pasajetъ se“, ali „Josifъ prodajemъ bratjejo svo-jejo“. In še bolj neradi pogrešamo kakega sestavka iz posvete in sicer izvirne staroslovenske književnosti. Koliko bi bilo zanimanja za kaj takega med učenci! In naravnost pričakovali bi bili prezanimivi spis crnorizca Hrabra „O pismenehъ“ v naj-čistejši staroslovensčini. Zanimal bi tudi „prolog“ Ivana eksarha. Zato pa bi bil pisatelj slobodno okrajšal ostalo tvarino, recimo zbornik supraselski in Savino knjigo. Pisatelj bi se utegnil izgovarjati z nekimi oziri, toda stvar dobro premotrivši bode v drugi izdaji, kar je zamudil, popravil. Glej Miklosičevo „Chrestomathia palaeoslovenica“.

Gospod profesor dr. Sket pa z dolgoletnim trdom knjige ni samo izvrstno sestavil, nego se je za isto tako mnogo prizadeval, da jo je založila c. kr. zaloga šolskih knjig ter jo dala natisniti tako lepo in tako čisto brez tiskovnih pomot, da moramo biti hvaležni še njej. Ne moremo primerneje skleniti, kakor da gospoda pisatelja zahvalimo v ime srednjega šolstva za toliko uspešno delo, izobraženemu čitatelju pa s slavnim Kopitarjem (Glag. Cloz.) zakličemo: „Tu vero, candidé lector, ingredere in templum slavicum auscultaturus Jo-annem Chrysostomum slavice perorantem!“

Dr. L. Požar.

Češka književnost.

Iz češke poezije.

(Poroča Anton Sušnik.)

Tudi na pesniškem polju je bogato obrodila v minulem letu češka književnost. Žal, da je na njem bujno poganjal i plevel,¹⁾ ki hoče uničiti čisto in prave poezijo. Isto tako, kakor sem govoril o prozi češkega slovstva, govorim i danes o „češkem pesništvu“.

Anton Klaštterský je izdal zbirki: „Epické básně“ in „Pražské motivy“. Obe zbirki se toplo priporočata prijateljem poezije. V prvi zbirki so

¹⁾ Kako treba kritikom previdnosti, priča nam to-le. Na str. 640 našega lista govori poročilo o Heritesovih „Všední zjevý“, češ da „so za ljudstvo“. Neki naš naročnik je knjigo kupil (za 70 kr., 423 str.) in našel preveč naturalizma, prešeštvanja in sploh rečij, katerih še ponoviti ne moremo. Zato prosimo gospode poročevalce največje na-tančnosti. — Uredn.

objavljene pripovedke v verzih, polne čuta, v drugi opeva pesnik razne spomeniške predmete.

Alojzij Škampa je izdal zbirko: „Venku (zunaj) a doma“. To so opisne pesmi; lepa je zlasti pesem o deželni jubilejski izložbi.

Ant. Sova je spisal dve zbirki: „Z mého kraje“ in „Soucit a vzdor“. Stoji na jednaki stopinji z Ant. Klaštterským. Tu odmeva najživejša domoljubna struna. Prija nam pri tem pesniku to, da prav malo neguje zaljubljenke, kar je tolažilno v sedanjem preplavljanju češkega Parnasa z erotiškimi pesmimi.

Frančišek Táborský je izdal „Melodije“, v katerih nam godijo osobito zvoki narodnih pesmij.

Bohdan Kaminský je izdal „Muže a ženy“. To je znamenita pesniška zbirka, ki nikjer ne žali. Prija nam tudi nje zunanja elegantna oprava.

Avg. Evg. Mužík je tudi pesimist, kakor svedočijo njega „Černé perly“. Zbirka obsega sonete.

F. S. Proházka je spisal „Blesky na horách“. Daljša satira, na koncu umeščena, je znamenito šibanje čeških literarnih in javnih odnošajev.

Čemerikavi Machar je izdal knjizico „Jarních a podzimních sonetů“ in „Tristium Vindobona“. Ta pesnik ne ugaja; v proizvodih je mnogo nezasluzenega posmeha.

Jaroslav Vrchlický je izdal: „Potulky královny Mab“, „Okna v bouři“ in „Bodláči s Parnassu“. Med uglednimi pesmimi je mnogo tako slabih, da se človek mora čuditi — „prvevu“ češkemu pesniku. Veri nikakor ni prijazen.

Otakar Mokry se sicer ne odlikuje posebno s svojo zbirko „Jasem a stinem“, vendar so njega legende dokaj lepe.

F. Ks Svoboda je izdal „Koketky, ženichové a nevěsty“. To so mlačne zaljubljene „storije“.

Jurij Karásek je spisal „Zazděná okna“. Pesmi so sama gniloba in otrovni puh. Radi tega ga je napadel pesnik Ludovik Lošťák in ga celó klofufal zbok neprijetne, dasi pravične kritike.

Pečinkov „Sešit veršů“ ni nič odličnega.

O pesmih Ksav. Dvořáka „Sursum corda“ so pisali celó v inozemstvu jako pohvalno.

Skalíkové pesmi „Sursum corda“ svedočijo pravo nadarjenost tega jako naobraženega mladega duhovnika. Zbirka je imela tak uspeh, da izide skoro v drugi izdaji, kar je na Češkem pri mladih pesnikih nenavaden pojav.

Jaroslav Kvapil je izdal malo vredni „Liber aureus“. Ljuba mu je: „čudo“, „boginja“ itd.

Karol Mašek je izdal pri Vilímku šaljivo zbirko „Utikej, káčo!“ Priporoča se vsakomu, kdor ljubi dostojno šalo; to je parodija na češke pesnike.

Gledé na število je teh zbirk mnogo. Zastopane so i vse smeri: Parnasisti, genristi, pesimisti, politični in časovni pesniki, refleksisti, satiriki in parodisti, pripovedniki v verzih, verski pesniki in naj-noveje i dekadenti in simbolisti (Jurij Karásek).

